

[10e Bjørn Kraft.]

Da hr. Gaitskell nu har beskæftiget sig med Danmarks og Norges stilling, er det måske ikke urimeligt, at vi også siger et par ord. Det ser for os ud, som om det engelske arbejderparti indtager en mere og mere uvillig og kold holdning over for Englands deltagelse i fællesmarkedet og derigennem skaber store vanskeligheder for de forhandlinger, som England for tiden fører i Bruxelles. Det er der grund til at beklage her i landet, hvor vi jo har den allerstørste interesse i, at England bliver fuldt medlem af fællesmarkedet.

Jeg kan også tilføje, at set fra et europæisk synspunkt er det egentlig vanskeligt at forstå, at det engelske arbejderparti ikke synes på nuværende tidspunkt at ville medvirke, i det mindste ikke aktivt og positivt, til den udvidelse af samarbejdet i Europa, som vi her arbejder på.

Vi skal naturligvis ikke dømme om Englands stilling — den må England jo selv afgøre — men det må være et ønske her i landet, at man også overvejer, hvilke virkninger det vil have for lande, som England er nært knyttet til, hvis det endelige resultat skulle blive, at England vil holde sig uden for det europæiske samarbejde.

Stillingen synes altså i øjeblikket at være noget dunkel. Den tillid, man havde til, at det i virkeligheden var mere eller mindre afgjort, at England ville blive medlem af fællesmarkedet, er, om ikke bortfaldet, så dog ikke så stærk, som den har været tidligere. Vi må under de overvejelser, vi for tiden foretager, regne med, at den mulighed eksisterer, at England ikke bliver medlem; men når det er tilfældet, vil jeg også gerne henstille til den højtærede udenrigsminister og til regeringen, at man, selv om vi stadig væk tror på — og det gør også jeg — at resultatet bliver, at England går ind i fællesmarkedet, alligevel forbereder sig på den mulighed, at England ikke skulle gøre det, og derfor undersøger, hvilke virkninger det vil have for os. Jeg er nemlig overbevist om, at man ikke uden videre kan vende tilbage til EFTA, sådan som EFTA var, før England tog initiativet til for sit vedkommende at indlede forhandlinger om optagelse i fællesmarkedet. Hvis disse forhandlinger bryder sammen, vil en helt ny situation opstå, og man kan ikke uden

videre reparere den ved blot at sige: nu går EFTA videre. Derom er jeg overbevist. Situationen kan blive meget, meget alvorlig, fordi den meget let kan udvikle sig til en handelskrig mellem de to blokke, der i så fald kommer til at eksistere. Vi er altid gået ud fra, at vort medlemskab er afhængigt af Englands medlemskab, og det er også muligt, at vor stilling, når den endelige beslutning skal træffes, må blive den, at hvis England ikke går med, vil heller ikke vi være med. Når den beslutning skal træffes, må det ligge ganske klart for os, hvorledes den fremtidige udvikling da vil blive, og hvordan de økonomiske virkninger, først og fremmest for det danske landbrug, i så fald vil blive.

Der havde ikke været nogen grund til at holde denne tale, til at rette denne henstilling, hvis det ikke i den allersidste tid havde været sådan, at usikkerhed er opstået. Efter den udtalelse, som det engelske arbejderpartis leder ifølge de danske pressemeddelelser har fremsat i underhuset, har jeg, da vi nu snart skal have ferie og der derfor ikke bliver anden mulighed derfor, fundet det rigtigt ved denne lejlighed at bede den højtærede udenrigsminister fremsætte sit syn på den situation, der herved er opstået.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages kl. 20.

Mødet udsat kl. 18⁴⁵.

Mødet genoptaget kl. 20.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om ændring i aktieselskabsloven har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Forhandlingen om de på dagsordenen opførte lovforslag genoptoges.

Den fungerende statsminister (J. O. Krag): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere for den velvillige behandling, dette store forligskompleks har fået her i dag.